

Vlaams
Parlement

ingediend op **1948** (2018-2019) – Nr. 1
8 april 2019 (2018-2019)

Voorstel van resolutie

van Wilfried Vandaele, Lionel Bajart, Karin Brouwers en Katia Segers

betreffende een geïntegreerd gokreclamebeleid

TOELICHTING

Onder impuls van de technologische vooruitgang is het aanbod van kansspelen de laatste jaren spectaculair gegroeid. Kansspelen duiken op in de meest uiteenlopende vormen waardoor minderjarigen er soms verdoken, maar soms ook rechtstreeks mee in aanraking komen.

De reclame voor dergelijke kansspelen groeide gestaag mee, alsook de publieke ergernis. Die reclame is immers niet altijd onschuldig. Het was de initiële bedoeling van de Kansspelwet van 7 mei 1999 om enerzijds de spelers weg te houden van het illegale aanbod en anderzijds binnen het legale aanbod het minst risicovolle aanbod te bevorderen. Maar tegenwoordig zorgt gokreclame voor een verbreding van de markt. Gokreclame zet immers steeds meer mensen ertoe aan om een gokje te wagen. Dat blijkt duidelijk uit de cijfers van de Kansspelcommissie over het gokgedrag tijdens het wereldkampioenschap (WK) voetbal van 2018. Het aantal spelers dat dagelijks op goksites actief is, steeg van 40.000 à 50.000 in de periode vóór het WK, naar 110.000 tijdens het WK. Tegelijk piekte het aantal nieuwe onlineregistraties. Vóór het WK kwamen er dagelijks minder dan tweeduizend onlineaccounts bij, maar tijdens het WK was er een stijging tot achtduizend en meer nieuwe onlineaccounts. Ruim de helft van de gokkers die regelmatig wedden, is tussen 18 en 30 jaar oud.

Er wordt niet alleen vanuit de verslavingssector, maar ook vanuit de brede samenleving terecht aangedrongen op duidelijke maatregelen vanuit de overheid. Daarom werd op federaal niveau al beslist om vanaf juni van dit jaar de uitzending van gokreclame voor onlinecasino's, -speelhallen en -weddenschappen tijdens sportwedstrijden te verbieden op tv, radio, websites en apps. Gokreclame wordt ook verboden vóór, tijdens en na uitzendingen voor minderjarigen. Per reclameblok zal nog één reclamespot voor kansspelen mogelijk zijn, met een principieel verbod voor uitzendingen die voor 20 uur plaatsvinden. Reclame zal dan ook aan tientallen regels moeten voldoen, zoals het verbod op reclame voor bonussen, of het verbod om sporters of sportclubs te gebruiken in de reclame. Om de reclame voor kansspelen in de reële wereld aan regels te onderwerpen, bepaalt het wetsontwerp dat op 4 april 2019 werd goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, dat de Koning ook daarvoor zal kunnen optreden.

Niet alleen bij de bespreking van de federale regelgeving, maar ook tijdens de bespreking van het voorstel van decreet van Katia Segers en Jan Bertels houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de uitbreiding van de categorie van specifieke producten waarvoor commerciële communicatie verboden is (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1646/3) bleek dat de bevoegdheidsverdeling bij een verbod op gokreclame niet eenvoudig is. De federale overheid is dan wel bevoegd voor de wetgeving op de kansspelen, maar omdat de belastingen op de spelen en weddenschappen sinds 2001 een gewestelijke bevoegdheid zijn, vereist het Grondwettelijk Hof (arrest nr. 34/2018 van 22 maart 2018) dat maatregelen waardoor gokken minder aantrekkelijk gemaakt wordt, via een bijzonderemeerderheidswet moeten worden goedgekeurd. Als het over federale regelgeving gaat, is het akkoord van de gewestelijke regeringen via het Overlegcomité nodig.

De verslavingsproblematiek en -hulpverlening is grotendeels een bevoegdheid van de gemeenschappen. Toch maakten het advies van de Raad van State 64.694/3 van 5 februari 2019 bij het voorstel van decreet van 27 juni 2018 houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de uitbreiding van de categorie van specifieke producten waarvoor commerciële communicatie verboden is, en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (arrest nr. 109/2000 van 31 oktober 2001) duidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap niet

bevoegd is om reclameboodschappen voor kansspelen op radio en televisie aan banden te leggen.

Een geïntegreerd en effectief kansspelbeleid vereist dan ook een structureel overleg tussen de verschillende niveaus.

In het klachtenrapport 2018 van de openbare omroep VRT staat te lezen dat er vorig jaar een ongezien hoog aantal klachten is binnengelopen over gokreclame. De Vlaamse burger hecht veel belang aan de voorbeeldfunctie van de VRT én aan de manier waarop de VRT zelf omgaat met die voorbeeldrol. De Vlaamse ombudsman beveelt in het Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst 2018 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 41/1) daarom aan dat de VRT gokreclame van de VRT-schermen zou bannen.

Met dit voorstel van resolutie vragen de indieners aan de Vlaamse Regering om de VRT ertoe aan te sporen zo spoedig mogelijk een ethische code uit te werken over haar gokreclamebeleid en daar bepalingen in op te nemen over reclame voor sportwedenschappen.

Door de ingewikkelde bevoegdheidsverdeling is het noodzakelijk dat de betrokken niveaus onderling afspraken maken en een kader uitwerken om gezamenlijk een geïntegreerd kansspelbeleid uit te werken. Daarom wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om daarover in overleg te treden met de andere gewest- en gemeenschapsregeringen en met de Federale Regering, en actief deel te nemen aan de stappen die daarvoor zullen worden gezet.

Wilfried VANDAELE
Lionel BAJART
Karin BROUWERS
Katia SEGERS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de missie van de openbare omroep, die is vastgelegd in het Mediadecreet en de beheersovereenkomst;
 - 2° de toegenomen reclame voor gokwedstrijden in de mediasector;
 - 3° de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspel-inrichtingen en de bescherming van de spelers, zoals gewijzigd;
 - 4° het koninklijk besluit van 25 oktober 2018 betreffende de voorwaarden voor het uitbaten van kansspelen en weddenschappen via informatiemat-schappij-instrumenten;
 - 5° arrest nr. 34/2018 van 22 maart 2018 van het Grondwettelijk Hof;
 - 6° advies van de Raad van State 64.964/3 van 5 februari 2019 bij het voorstel van decreet van 27 juni 2018 houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de uitbreiding van de categorie van specifieke producten waarvoor commerciële communicatie verboden is;
 - 7° advies nr. 9396 van de Hoge Gezondheidsraad met betrekking tot gokstoornis;
 - 8° de diverse debatten die de voorbije zittingsperiode gevoerd werden in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media en de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van het Vlaams Parlement;
 - 9° het Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst 2018, waarin de ombudsman naar aanleiding van de beroepsethische klachten in het Klachtenrapport 2018 van de VRT, met name de klachten over gokreclame, aanbevelingen doet aan de openbare omroep om gokreclame van de VRT-schermen te bannen en selectief te zijn in het werven van partners;
- overwegende dat:
 - 1° gokverslaving een groot maatschappelijk probleem is geworden, dat een enorme impact heeft op de levenskwaliteit van personen die ermee worstelen;
 - 2° reclame voor sportweddenschappen ontzettend confronterend is voor personen die al worstelen met een gokverslaving;
 - 3° de openbare omroep een voorbeeldfunctie heeft in onze samenleving;
 - 4° het kansspelbeleid afstemming tussen de verschillende niveaus nodig heeft om effectief te zijn, en een geïntegreerd en coherent geheel te vormen;

- vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° de VRT ertoe aan te sporen zo spoedig mogelijk een ethische code over haar beleid met betrekking tot alle vormen van gokreclame uit te werken;
 - 2° de Vlaamse private mediabedrijven ertoe aan te sporen in de Jury voor Ethische Praktijken inzake Reclame (JEP) een soortgelijk zelfregulerend ethisch kader uit te werken rond gokreclame;
 - 3° bij het opmaken van de volgende beheersovereenkomst met de openbare omroep concrete afspraken te maken over het uitzenden van commerciële communicatie over sportwedenschappen en gokreclame;
 - 4° voor gokreclame in het bijzonder en voor het kansspelbeleid in het algemeen, samen met de federale overheid en de andere deelstaten in structureel overleg te treden opdat de nodige maatregelen worden genomen en afspraken worden gemaakt in het kader van een geïntegreerd kansspelbeleid.

Wilfried VANDAELE
Lionel BAJART
Karin BROUWERS
Katia SEGERS